

Wymiana informacji podatkowych

Warszawa, czerwiec 2016

Spis treści

Common Reporting Standard w polskim wydaniu	3
Trudny los amerykańskiego podatnika	6
Kiedy beneficjenci muszą wyjść z cienia	8
Amerykański fiskus wciąż otwarty na podatników	11
Odkrywanie tajemnic rajów podatkowych	13
Automatyczna wymiana informacji o dochodach z pracy, wynagrodzeniach dyrektorów oraz dochodach z rent i emerytur	15
Autorzy.....	18
Praktyka doradztwa dla klientów indywidualnych	20
O kancelarii	21

Common Reporting Standard w polskim wydaniu

Tomasz Piejak

Polska wprowadzi przepisy będące implementacją nowego globalnego standardu w zakresie automatycznej wymiany informacji w sprawach podatkowych opracowanego przez OECD.

Ze względu na zwiększające się możliwości inwestowania za granicą w szeroką gamę produktów finansowych proces określania wysokości należnych podatków przez państwa staje się coraz trudniejszy. Dotychczasowa wymiana informacji między państwami członkowskimi UE w zakresie odsetek na rachunkach prowadzonych dla zagranicznych podatników okazała się niewystarczająca. Podatnicy ci mogą uchylać się od opodatkowania, to znaczy zatajać przed organami podatkowymi inne przychody z kapitałów osiągnięte za granicą, i nie odprowadzać podatków do budżetów państw, których są rezydentami. Administracje podatkowe tych państw mogą bowiem nie wiedzieć o wysokości przychodów, a nawet o samym fakcie, że podatnicy inwestują za granicą. W związku z tym automatyczna wymiana informacji w sprawach podatkowych stała się kluczowym celem na szczeblu międzynarodowym. Powstała konieczność rozszerzenia kategorii przychodów i innych informacji będących przedmiotem automatycznej wymiany oraz objęcia tą wymianą państw niebędących członkami UE.

Globalny standard automatycznej wymiany informacji w sprawach podatkowych

W odpowiedzi na potrzebę skuteczniejszej walki z uchylaniem się od opodatkowania Organizacja Współpracy Gospodarczej

i Rozwoju (*Organisation for Economic Co-operation and Development* – OECD) opublikowała w lipcu 2014 r. jednolity standard raportowania (*Common Reporting Standard* – CRS) będący globalnym standardem w zakresie automatycznej wymiany informacji w sprawach podatkowych. Głównym założeniem wytycznych opracowanych przez OECD jest nałożenie na instytucje finansowe danego państwa obowiązku przekazywania swoim organom podatkowym informacji o rachunkach prowadzonych dla zagranicznych podatników. Zebrane informacje mają być okresowo i automatycznie przekazywane organom podatkowym państw, których rezydentami są ci podatnicy. Polska zobowiązała się do wprowadzenia nowego standardu od 2017 r.

Nastąpi to poprzez całkowicie nowy akt prawny. We wrześniu 2015 r. pojawił się projekt ustawy o obowiązkowej automatycznej wymianie informacji w dziedzinie opodatkowania. W toku prac legislacyjnych dostrzeżono jednak potrzebę uporządkowania i ujęcia wszystkich zagadnień związanych z wymianą informacji podatkowych (zarówno nowych, jak i już obowiązujących) w jednym akcie prawnym. Efektem tego jest kolejny projekt z 19 maja 2016 r. ustawy o wymianie informacji podatkowych z innymi państwami. W aktualnym stanie prawnym zagadnienia

dotyczące informacji podatkowych i ich wymiany wynikają przede wszystkim z Ordynacji podatkowej, a także z umów o unikaniu podwójnego opodatkowania i innych umów międzynarodowych. W dziale VIIA Ordynacji podatkowej uregulowane są ogólne i szczegółowe zasady wymiany informacji. Ze względu na dużą objętość projektowanych zmian uznano, że wprowadzenie ich do Ordynacji będzie negatywnie rzutowało na jej strukturę. W związku z tym zaproponowano umieszczenie ich w odrębnej ustawie przy jednoczesnym przeniesieniu do niej przepisów działu VIIA Ordynacji.

Celem nowego projektu ustawy jest m.in. wprowadzenie do polskiego ustawodawstwa założeń unijnej dyrektywy Rady 2014/107/UE z dnia 9 grudnia 2014 r. zmieniającej dyrektywę 2011/16/UE w zakresie obowiązkowej automatycznej wymiany informacji w dziedzinie opodatkowania. Dyrektywa ta jest zbieżna z globalnym standardem w sprawach podatkowych opracowanym przez OECD. Nowe przepisy dyrektywy miały znaleźć odzwierciedlenie w ustawodawstwach państw członkowskich UE najpóźniej z początkiem 2016 r. Polski projekt obecnie znajduje się jednak na etapie konsultacji publicznych. Zgodnie z założeniami ustawa ma wejść w życie 1 września 2016 r.

Na czym będzie polegać automatyczna wymiana informacji podatkowych?

Ustawa nałoży na polskie instytucje finansowe (m.in. banki, domy maklerskie, fundusze inwestycyjne i zakłady ubezpieczeń) obowiązek regularnego informowania Ministra Finansów i upoważnionych przez niego organów o rachunkach prowadzonych dla zagranicznych podatników. Informacje te będą następnie przekazywane za pomocą środków komunikacji elektronicznej administracjom

podatkowym państw, których rezydentami są posiadacze rachunków. Co istotne, wymiana informacji będzie odbywała się automatycznie, tj. bez uprzedniego wniosku państwa rezydencji podatnika. Minister Finansów będzie przekazywał z urzędu informacje o rachunkach co roku w terminie do 30 września po roku kalendarzowym, którego informacje te będą dotyczyły.

Wprowadzenie globalnego standardu jest, obok rozwiązań wprowadzonych w ramach umowy FATCA i wykonującej ją ustawy z 9 października 2015 r. (o których piszemy w tekście „Trudny los amerykańskiego podatnika”), jedną z istotniejszych zmian w zakresie międzynarodowej wymiany informacji podatkowych. Do tej pory Polska była zobowiązana do udzielania takich informacji przede wszystkim na wniosek zagranicznych administracji podatkowych. Prawdą jest, że obecnie państwa członkowskie UE, także Polska, wymieniają się już automatycznie informacjami o niektórych kategoriach przychodów osiąganych przez zagranicznych podatników (w tym o wspomnianych już odsetkach na rachunkach bankowych). Projektowana ustawa rozszerzy jednak zakres wymiany informacji o przychodach, co może skutecznie uniemożliwić podatnikom ukrywanie kapitałów za granicą. Co więcej, stworzy ona możliwość automatycznej wymiany także z państwami niebędącymi członkami UE (realizacja globalnego standardu).

Informacje będące przedmiotem wymiany

Zgodnie z projektem ustawy informacje o rachunkach będą zawierać przede wszystkim dane osób fizycznych lub innych podmiotów przez nie kontrolowanych, będących posiadaczami rachunków, w tym numer identyfikacji podatkowej nadany przez ich państwo rezydencji, informacje na temat państwa rezydencji, numer rachunku oraz kwoty przy-

chodów, takich jak odsetki, dywidendy, przychody ze sprzedaży aktywów finansowych i inne przychody osiągnięte w związku z aktywami posiadanymi na rachunku (przychody z kapitałów). Aby zminimalizować szanse ukrycia jakichkolwiek nieopodatkowanych przychodów, instytucje będą miały również obowiązek przekazywania informacji o saldach rachunków.

Kontrola sprawozdawczości instytucji finansowych

Minister Finansów będzie upoważniony do przeprowadzania w instytucjach finansowych kontroli prawidłowości i terminowości wykonywania przez nie obowiązków informacyjnych. Co do zasady instytucje finansowe mogą dokonywać korekt przekazywanych informacji. Nie będzie to jednak możliwe w trakcie trwania kontroli. Minister, lub upoważniony przez niego organ, będzie mógł w szczególności żądać udzielenia niezbędnych wyjaśnień, udostępniania ksiąg i wszelkiego rodzaju dokumentów oraz sporządzać ich kopie. W przypadku stwierdzenia nieprawidłowości zostanie wskazany termin do ich usunięcia. Niedopełnienie obowiązków informacyjnych lub nieusunięcie w terminie stwierdzonych nieprawidłowości może skutkować nałożeniem na instytucje finansowe kary pieniężnej w wysokości do 1 000 000 zł. W zakresie nieuregulowanym w ustawie do kontroli instytucji finansowych odpowiednie zastosowanie znajdą wybrane przepisy Ordynacji podatko-

wej dotyczące postępowania podatkowego oraz kontroli podatkowej.

Podsumowanie

Wydaje się, że wprowadzenie sprawnie działającego globalnego systemu wymiany informacji podatkowych pozostaje kwestią czasu. Nadchodzące zmiany pokazują, że ukrywanie przychodów za granicą stanowi coraz poważniejszy problem organów podatkowych, które obecnie nie dysponują wystarczająco skutecznymi instrumentami do walki z uszczuplaniem wpływów budżetowych wskutek ukrywania kapitałów za granicą. Uchwalenie ustawy o wymianie informacji podatkowych z innymi państwami w teorii odpowiada globalnemu standardowi opracowanemu przez OECD, mającemu odzwierciedlenie w prawie unijnym. Czas jednak pokaże, czy w planowanym kształcie będzie to skuteczne rozwiązanie problemu uchylania się od opodatkowania. Regularne przekazywanie informacji o rachunkach pozwoli wprawdzie organom podatkowym na dokładne monitorowanie zagranicznych inwestycji i wykrywanie przychodów, od których nie zapłacono należnego podatku. Pozostaje jednak pytanie, czy mimo to należycie wywiążą się one z nałożonych na nie obowiązków informacyjnych i czy administracja podatkowa będzie w stanie skutecznie eliminować ewentualne nieprawidłowości w tym zakresie.

Trudny los amerykańskiego podatnika

Wojciech Marszałkowski

Nowelizacja Kodeksu karnego, która weszła w życie 15 kwietnia 2016 r., zmodyfikowała regulację dotyczącą odpowiedzialności za przestępstwo złożenia fałszywych zeznań. Podwyższone sankcje dotkną osoby składające fałszywe oświadczenia, których obowiązek złożenia wynika z wdrożenia w Polsce ustawodawstwa FATCA.

FATCA, czyli *Foreign Accounts Tax Compliance Act*, to amerykański akt prawny będący narzędziem do walki z uchylaniem się od opodatkowania lub ukrywaniem majątku przez amerykańskich obywateli oraz osoby, które z innych względów podlegają pod amerykańskie prawodawstwo podatkowe.

Dnia 7 października 2014 r. Rząd Rzeczypospolitej Polskiej podpisał z Rządem Stanów Zjednoczonych umowę o współpracy w sprawach podatkowych oraz wdrożeniu ustawodawstwa FATCA, zwaną popularnie umową FATCA. Z tego względu na państwie polskim oraz lokalnych instytucjach finansowych spoczywają m.in. obowiązki związane z identyfikacją, gromadzeniem i wymianą informacji na temat podatników amerykańskich.

W ciągu roku umowa FATCA, za sprawą polskiej ustawy o wykonywaniu umowy FATCA, przeniosła się ze szczebla międzynarodowego na szczebel odbiorców usług świadczonych przez instytucje finansowe. Wielu użytkowników rachunków bankowych otrzymało od swojego banku list o obowiązku złożenia oświadczenia o posiadaniu, lub nie, statusu podatnika amerykańskiego albo zostało poproszonych o wypełnienie i przesłanie formularza identyfikacyjnego W-8 lub W-9. Jednocześnie list mógł zawierać pou-

czenie, że oświadczenie składane jest pod rygorem odpowiedzialności karnej za przestępstwo złożenia fałszywego oświadczenia.

Świadomy znaczenia moich słów i odpowiedzialności przed prawem...

Wezwany do określenia swojego statusu posiadacz rachunku jest obowiązany do przedstawienia ww. oświadczeń wskazanych w żądaniu instytucji finansowej. Oświadczenia te są składane pod rygorem odpowiedzialności karnej za składanie fałszywych zeznań, a zastosowanie znajduje art. 233 Kodeksu karnego. Warunkiem pociągnięcia do odpowiedzialności karnej jest, aby składający oświadczenie lub podpisujący formularz został należycie uprzedzony o grożącej mu odpowiedzialności karnej w przypadku złożenia fałszywego oświadczenia. Zgodnie z ustawą o wykonywaniu umowy FATCA prawidłowe pouczenie brzmi: „Jestem świadomy odpowiedzialności karnej za złożenie fałszywego oświadczenia”. W przypadku oświadczeń składanych na formularzach W-8 i W-9 zawarte w nich informacje są uznawane za wystarczające dla uczynienia zadość wymogom w zakresie pouczenia użytkownika rachunku.

...przysięgam uroczyście, że będę mówił szczerą prawdę...

Większość podatników nieposiadających powiązań ze Stanami Zjednoczonymi bez waha-

nia składa oświadczenie o nieposiadaniu statusu podatnika amerykańskiego. Istnieje jednak grupa rzeczywistych adresatów ustawodawstwa FATCA, którzy z różnych względów, nawet wiele lat temu, mogli zerwać swoje więzi ze Stanami Zjednoczonymi, lecz ze względu na posiadanie obywatelstwa amerykańskiego wciąż traktowani są przez *Internal Revenue Service* (amerykańska administracja podatkowa, IRS) jako podatnicy amerykańscy. Takie osoby mają często wieloletnie zaległości w rozliczeniach podatkowych i raportowaniu do IRS i w konsekwencji narażone są na dotkliwe sankcje cywilne i karne wynikające z ustawodawstwa FATCA oraz innych amerykańskich aktów prawnych. Sankcje są na tyle dotkliwe, że w Stanach Zjednoczonych stały się zarzewiem debaty o zgodności stanowiącego o nich prawa z 8. poprawką do Konstytucji Stanów Zjednoczonych zakazującą wymierzania nadmiernych kar. Dość powiedzieć, że mogą one doprowadzić do pozbawienia podatnika całego majątku.

Podatnik amerykański staje przed koniecznością wyboru ścieżki dalszego działania. Możliwości rozpoczynają się od w pełni legalnych i transparentnych, takich jak uczestnictwo w programie dobrowolnego ujawnienia aktywów, aż do ryzykownych metod będących przedmiotem zainteresowania prawa karnego.

...niczego nie ukrywając z tego, co mi jest wiadome

Art. 233 § 6 Kodeksu karnego wskazuje, że przepisy o składaniu fałszywych zeznań stosuje się odpowiednio do osoby, która składa fałszywe oświadczenie, jeżeli przepis ustawy przewiduje możliwość odebrania oświadczenia pod rygorem odpowiedzialności karnej. Oznacza to, że regulację tę stosuje się także do osób składających oświadczenia wynikające z ustawy o wykonaniu ustawy FATCA.

Należy przyjąć, że użytkownik rachunku bankowego składający umyślnie fałszywe oświadczenie narażony jest na odpowiedzialność karną, a czyn zagrożony jest karą pozbawienia wolności od 6 miesięcy do lat 8. Wysokie zagrożenie ustawowe, porównywalne do karalności pobicia skutkującego ciężkim uszczerbkiem na zdrowiu człowieka, jest efektem niedawnej nowelizacji Kodeksu karnego. Jeszcze w pierwszym kwartale bieżącego roku popełnienie omawianego czynu zabronionego groziło karą do 3 lat pozbawienia wolności.

Na łagodniejsze traktowanie może liczyć sprawca, który składa fałszywe oświadczenie z obawy przed odpowiedzialnością karną grożącą jemu samemu lub jego najbliższemu. Osoby, które zdecydowały się na nieujawnienie swojego statusu jako podatnika amerykańskiego ze względu na potencjalne sankcje karne grożące w związku z niewypełnianiem obowiązków wobec IRS, mogłyby w takiej sytuacji argumentować, że ich czyn powinien być kwalifikowany jako typ uprzywilejowany. Nawet w takim przypadku zagrożenie ustawowe jest dość wysokie i wynosi od 3 miesięcy do 5 lat pozbawienia wolności.

Zaostrzenie sankcjonowania składania fałszywych oświadczeń wydaje się skutkiem ubocznym nowelizacji obliczonej na wywarcie skutków w stosowaniu art. 233 Kodeksu karnego do innego typu czynów zabronionych. Niezależnie od ograniczonego waloru praktycznego tego porównania można zauważyć, że interes IRS korzysta w pewnym sensie z dalej posuniętej ochrony prawnej niż interes Skarbu Państwa. Kodeks karny skarbowy przewiduje bowiem standardowo kary do 5 lat pozbawienia wolności, a nie do lat 8 jak w przypadku występku godzącego w rzeczywistości w interes IRS. Należy się spodziewać,

że ta aberracja będzie podlegała korektom dokonywanym przez wymiar sprawiedliwości.

Podatnik amerykański, który zaniedbał obowiązki związane z rozliczaniem się z IRS, staje przed wyborem, w którym każda z wybranych ścieżek wiąże się z pewnym ryzykiem praw-

nym. Ryzykiem tym można jednak zarządzać, by uniknąć najbardziej dolegliwych skutków wynikających z ustawy FATCA.

Kiedy beneficjenci muszą wyjść z cienia

Wojciech Marszałkowski

Wprowadzenie globalnego standardu OECD dotyczącego automatycznej wymiany informacji finansowych oraz doprowadzenie przez Stany Zjednoczone do ogólnoświatowej implementacji FATCA spowodowało, że struktury, które do tej pory zapewniały poufność, będą musiały partycypować w obowiązkowym, międzynarodowym systemie wymiany informacji podatkowych. Dotyczy to zwłaszcza trustów i fundacji.

Trusty i fundacje w praktyce międzynarodowej

W przeszłości osoby, którym zależało na poufności czy większej prywatności w odniesieniu do posiadanego przez nie kapitału, często decydowały się na utworzenie struktur o charakterze powierniczym – trustu lub fundacji prywatnej. Konstrukcje te opierały się na założeniu, że właścicielem aktywów formalnie jest występujący na zewnątrz trust lub fundacja, a generowane przez nie zyski dystrybuowane są później pomiędzy beneficjentów w oparciu o zasady wskazane w akcie założycielskim.

Istniejące przez lata regulacje zapewniały poufność tych struktur. W związku z tym jedynym podmiotem widocznym na zewnątrz – czy to wobec inwestorów oraz instytucji finansowych, czy to wobec organów podatkowych – był powiernik trustu lub fundacja prywatna. Przez lata w strukturach tych –

często zarejestrowanych w rajach podatkowych – mógł być akumulowany znaczny kapitał. Nie dałoby się go przypisać beneficjentom tak długo, jak długo nie dochodziło do podziału i dystrybucji majątku ze struktury powierniczej.

Z punktu widzenia fiskusa taka sytuacja była wielce niekorzystna, bowiem umożliwiała wieloletnie uchylanie się od płacenia podatku. Państwa nie posiadały zaś środków i narzędzi, aby skontrolować i zebrać informacje o strukturach zlokalizowanych niejednokrotnie w najbardziej odległych i egzotycznych zakątkach świata. Konieczne było więc poszerzenie współpracy w zakresie wymiany informacji podatkowych między państwami, tak aby w prosty i automatyczny sposób przepływały one pomiędzy zainteresowanymi państwami. Niezbędne stało się przy tym wprowadzenie takich instrumentów, które wymogłyby na instytucjach finansowych gromadzenie i prze-

kazywanie informacji nie tylko o podmiotach formalnie zarejestrowanych jako posiadacz rachunku, lokaty, polisy itp., lecz również o osobach rzeczywiście kontrolujących dany podmiot.

Przełom w zakresie wymiany informacji

Po raz pierwszy odpowiednie regulacje wprowadzono w amerykańskiej ustawie potocznie nazywanej FATCA (*Foreign Account Tax Compliance Act*) z 2010 r., która nakładała na płatników 30% podatek u źródła, o ile nie będą zbierać i przekazywać amerykańskiemu fiskusowi informacji o amerykańskich podmiotach posiadających bezpośrednio lub pośrednio rachunek w danej instytucji. Stany Zjednoczone skłoniły inne kraje do podpisania umów dwustronnych, na podstawie których strony miały wymieniać między sobą informacje uzyskane od swoich krajowych instytucji finansowych. Polska zawarła również podobną umowę, która weszła w życie z dniem 1 lipca 2015 r.

Kamieniem milowym było jednak opracowanie wspólnie przez kraje OECD oraz grupę G-20 w 2014 r. globalnego standardu wymiany informacji finansowych w sprawach podatkowych (CRS – *Common Reporting Standard*). 55 państw zobowiązało się z początkiem 2017 r. wymienić po raz pierwszy informacje podatkowe w oparciu o jednolity standard wprowadzony do ich ustawodawstwa krajowego. Następnie 46 jurysdykcji (w tym Szwajcaria) przystąpi do automatycznej wymiany z początkiem 2018 r. CRS został również przyjęty do prawodawstwa unijnego. Dyrektywa Rady 2014/107/UE z 9 grudnia 2014 r. zobligowała państwa członkowskie do implementacji odpowiednich przepisów w tym zakresie do dnia 31 grudnia 2015 r. Polska jeszcze tego obowiązku nie wykonała. 24 maja 2016 r. Ministerstwo Finansów opublikowało projekt ustawy o wymianie infor-

macji podatkowych z innymi państwami. Można oczekiwać, że wejdzie on w życie w drugiej połowie tego roku.

Co to oznacza dla trustów i fundacji?

W nowej rzeczywistości należy rozważyć dwie sytuacje, w jakich może się znaleźć instytucja powiernicza. Po pierwsze sam trust/fundacja może być uznany za raportującą instytucję finansową, która musi zebrać i przekazać organom podatkowym informacje o beneficjentach zgromadzonych w tej instytucji środków. Po drugie sam trust może być przecież posiadaczem rachunku w raportującej instytucji finansowej. Wtedy konieczne będzie ustalenie zakresu informacji o uczestnikach struktury, których przekazania może żądać instytucja raportująca.

Powiernik zarządzający strukturą powierniczą powinien rozważyć, czy trust kwalifikuje się jako raportująca instytucja finansowa (*RFE – Reporting Financial Institution*). CRS i FATCA przewidują kompleksowe reguły, w oparciu o które należy poczynić takie ustalenia. Można jednak generalnie przyjąć, że na powierniku ciążyć będzie obowiązek raportowy, o ile posiada siedzibę lub zarząd w państwie uczestniczącym w wymianie informacji, oraz:

- przechowuje aktywa finansowe na rachunek innych osób,
- w ramach działalności gospodarczej obraca instrumentami rynku pieniężnego lub zarządza portfelem aktywów w imieniu i na rzecz innych osób, lub
- w ramach działalności gospodarczej inwestuje, administruje lub zarządza aktywami finansowymi lub środkami pieniężnymi w imieniu innych osób.

Jeśli okaże się, że trust jest raportującą instytucją finansową, będzie on musiał, w odniesieniu do rachunków podlegających raporto-

waniu, zebrać dane dotyczące szczegółów rachunku (numer rachunku, nazwa i numer identyfikacyjny raportującej instytucji finansowej), szczegółowe dane osobowe posiadacza rachunku, saldo rachunku ustalone na koniec roku kalendarzowego (lub innego stosowanego okresu sprawozdawczego) oraz szczegółowe zestawienie brutto odsetek, dywidend, przychodów z obrotu/umorzenia aktywów finansowych oraz innych przychodów osiągniętych w związku z wykonywaniem przez powiernika swojej funkcji.

Ponadto powiernik jest również zobowiązany do zaraportowania osób kontrolujących trust/fundację i dokładnego wskazania ich danych osobowych. Do „osób kontrolujących” zalicza się: ustanawiającego trust (*settlor/founder*), protektora, powiernika (*trustee*) oraz beneficjentów (*beneficiaries*). Wszystkie te podmioty powinny być ujawnione, ze wskazaniem całkowitej wartości majątku trustu/fundacji oraz kwot wypłat na rzecz tych podmiotów w danym okresie sprawozdawczym. Co istotne, jeżeli jakakolwiek ze wskazanych „osób kontrolujących” jest osobą prawną, powiernik ma obowiązek dochować należytej staranności w ustaleniu danych „osób kontrolujących” ten podmiot. Polski projekt ustawy o wymianie informacji podatkowych przewiduje odpowiedzialność karnoskarbową instytucji finansowych, które uchylają się od obowiązku zbierania i przekazywania informacji, lub przekazują informacje błędne albo niepełne.

Należy podkreślić, że wskazane wyżej zasady dotyczą wszystkich raportujących instytucji finansowych w odniesieniu do rachunków raportowanych. Stąd nawet jeśli powiernik/fundacja nie jest sklasyfikowana jako RFE, to obowiązek raportowy spoczywać będzie np. na banku, w którym otwarty jest rachunek bankowy, na biurze maklerskim

zarządzającym portfolio trustu czy na ubezpieczycielu udzielającym polisy inwestycyjnej. Podmioty te również będą obowiązane do ustalenia osób kontrolujących, o ile przeprowadzone przez nie badanie *due diligence* wykáže, że posiadacz rachunku nie działa we własnym imieniu. W takiej sytuacji instytucja raportowa zwróci się najpewniej do powiernika/fundacji z żądaniem udzielenia odpowiednich informacji pod rygorem odmowy otwarcia rachunku bądź też jego zamknięcia.

Kiedy beneficjent nie jest osobą kontrolującą?

Istnieje pewna kategoria prawna beneficjentów, która nie podlega raportowaniu.

W większości jurysdykcji ustanawiający trust lub fundację może wskazać, jaki charakter będą miały uprawnienia przyznane beneficjentom. Przede wszystkim może on określić dokładnie, kto będzie beneficjentem struktury powierniczej oraz w jakim czasie i w jakim zakresie ta osoba będzie mogła partycypować w majątku i zysku trustu/fundacji. Tacy beneficjenci nazywani są *express* (albo *direct*) *beneficiaries* i należy ich wskazać jako osoby kontrolujące, bowiem możliwe jest określenie przysługującego im prawa i uprawnienia w truście.

Dopuszczalne jest też jednak ustanowienie tzw. „beneficjentów dyskrejonalnych” (*discretionary beneficiaries*), którym zamiast egzekwownego roszczenia o wypłatę konkretnego udziału w konkretnym czasie przysługuje jedynie prawo do bycia uwzględnionym przez powiernika w toku podejmowania decyzji o podziale majątku trustu/fundacji. To od powiernika zależeć będzie, czy i w jakim zakresie przekaże on beneficjentowi zgromadzony w strukturze majątek. Beneficjenci z tej kategorii są traktowani jako osoby raportowane dopiero w tym okresie sprawozdawczym, w którym otrzymają rzeczywistą wypłatę z trustu/fundacji. Może się więc zdarzyć,

że w przypadku *discretionary trust* żadni beneficjenci nie będą raportowani przez instytucję finansową.

Podsumowanie

Nie ulega wątpliwości, że wprowadzenie automatycznej wymiany informacji podatkowych na tak szeroką skalę stanowi krok milowy w zwalczaniu agresywnych praktyk podatkowych. Jest to też jednak wyzwanie, zwłaszcza dla tych, którzy w wymianie informacji

będą aktywnie uczestniczyć – czyli raportujących instytucji finansowych. Dla beneficjentów stosunków powierniczych to zaś ostatni moment, aby przeprowadzić *due diligence* podatkowe i zaplanować kolejne działania w ten sposób, aby pierwsza automatyczna wymiana informacji podatkowych nie okazała się zaskoczeniem.

Amerykański fiskus wciąż otwarty na podatników

Wojciech Marszałkowski

Amerykańska administracja nie ustaje w wysiłkach, aby skłonić podatników, którzy dotychczas nie zgłaszali swoich dochodów z zagranicznych źródeł, by dostosowali się do amerykańskiego prawa. Oferta *Internal Revenue Service* kierowana jest zarówno do podatników, którym można przypisać umyślne unikanie opodatkowania, jak i tych, którzy nie wypełniali obowiązków nieświadomie.

Ze względu na wdrożenie amerykańskiego ustawodawstwa FATCA (*Foreign Account Tax Compliance Act*) stopniowo zwiększa się prawdopodobieństwo wykrycia przez *Internal Revenue Service* (amerykańską administrację podatkową, IRS) podatników amerykańskich, którzy posiadają nieujawnione aktywa i rachunki.

W związku z tym IRS oferuje swoim podatnikom możliwość powrotu do amerykańskiego systemu podatkowego pod określonymi warunkami. Aktualnie otwarta jest możliwość przystąpienia do jednej z dwóch procedur:

- *Offshore Voluntary Disclosure Program* (program dobrowolnego ujawnienia aktywów zagranicznych; dalej: **OVDP**) – proponowanej osobom, które umyślnie unikały opodatkowania w Stanach Zjednoczonych,
- *Streamlined Filing Compliance Procedure* (uproszczona procedura uzgodnienia z prawem dotychczasowego raportowania; dalej: **SFCP**) – adresowanej do osób, których zaniedbania w wypełnianiu obowiązków wobec IRS miały charakter nieumyślny.

Jednym z zasadniczych warunków skorzystania z ww. programów jest podjęcie działań wobec IRS, zanim ten zainteresuje się podatnikiem.

Ujawnienie zamiast prokuratora

IRS stara się przekonać swoich podatników, którzy nie skorzystali z możliwości ujawnienia zagranicznych rachunków i aktywów w ramach wcześniej obowiązujących programów, do skorzystania z OVDP. IRS wyjaśnia, że podatnik, który przystąpi do programu, będzie mógł liczyć na uniknięcie prowadzenia przeciwko niemu postępowania karnego oraz na ograniczenie ekspozycji na sankcje cywilne.

Aktualna tura OVDP została zainicjowana w 2014 r., przy czym nie został oznaczony termin zamknięcia programu. Jest to dodatkowa motywacja dla podatników: IRS w zasadzie w każdej chwili może zmienić warunki ujawnienia albo wręcz zdecydować o zamknięciu aktualnie otwartego okna.

Dodatkowym czynnikiem, który ma zachęcać do uczestnictwa w OVDP, jest możliwość wyliczenia przybliżonych kosztów wiążących się z przystąpieniem do programu. Do tego dochodzi świadomość, że podatnicy, którzy nie wezmą udziału w OVDP, a zostaną przyłapani na gorącym uczynku, są narażeni na pełnozakresowe ryzyko prawne – karne i cywilne – a w konsekwencji także finansowe.

Uczestnictwo w OVDP obostrzone jest wieloma warunkami i wiąże się z koniecznością złożenia szeregu dokumentów, a przede wszystkim zmierzania się dolegliwościami finansowymi. Ponadto podatnik zobowiązany jest czynnie współpracować z administracją podatkową i ujawnić podmioty, włączając w to instytucje finansowe, które ułatwiały utworzenie lub utrzymanie zagranicznych struktur zmierzających do unikania opodatkowania.

Podatnicy powinni też brać pod uwagę, że wstępne zaakceptowanie przez IRS złożonego anonimowo wniosku w ramach OVDP nie gwarantuje, że po ujawnieniu osoby ubiegającego się wniosek zostanie faktycznie przyjęty. Tym samym korzystanie z benefitów oferowanych przez program może okazać się niemożliwe.

Błogosławiona nieumyślność

W programie SFCP, odmiennie niż w OVDP, uczestniczyć mogą jedynie osoby, które pod groźbą odpowiedzialności karnej oświadczą, że ich zaniechania w raportowaniu przychodu, zapłacie podatków oraz składaniu deklaracji i informacji podatkowych nie miały swego źródła w umyślnym zachowaniu.

Zeznania podatkowe przedłożone IRS w ramach SFCP nie będą podlegały automatycznemu badaniu przez organy. Niemniej, w przypadku wytypowania podatnika, jego zeznania podatkowe będą badane zgodnie z obowiązującą procedurą mającą zastosowanie do amerykańskich deklaracji podatkowych. Mogą więc zostać poddane weryfikacji pod kątem prawidłowości kalkulacji i kompletności, a także mogą zostać skonfrontowane z informacjami pozyskanymi przez IRS z innych źródeł, takich jak bank czy doradca finansowy.

W następstwie takiego badania IRS może, w przypadku stwierdzenia nieprawidłowości, nałożyć na podatnika sankcje cywilne, a nawet karne. Oznacza to, że odmiennie niż w przypadku OVDP podatnik uczestniczący w SFCP nie eliminuje ryzyka ścigania na drodze postępowania karnego.

Podatnik uczestniczący w SFCP zobowiązany jest do złożenia zaległych deklaracji i formularzy za okres sięgający do 6 lat wstecz, a także do uiszczenia zaległości podatkowych wraz z odsetkami. Część podatników będzie także

zobowiązana do zapłacenia kary wynoszącej 5% wartości najwyższego salda lub wartości aktywów w okresie objętym programem.

Zaleca się ostrożność

Niezależnie od tego, czy podatnikowi bliższe jest wzięcie udziału w OVDP czy w SFCP, w podejmowaniu działań wskazana jest duża ostrożność. Z tego względu, w szczególności w przypadku OVDP, *Internal Revenue Service*

zaleca kontakt z profesjonalnym doradcą. Mając na względzie rozległość regulacji i zróżnicowanie obowiązków wynikających z programów, wydaje się, że jedynie współpraca trio złożonego z podatnika, księgowego i prawnika gwarantuje skuteczne zarządzanie ryzykiem prawnym.

Odkrywanie tajemnic rajów podatkowych

Aldona Leszczyńska-Mikulska

Prace w ramach OECD mające na celu poszerzenie wymiany informacji podatkowych zmierzają do włączenia do ogólnoświatowego trendu także tych jurysdykcji, które zwyczajowo określa się mianem rajów podatkowych czy też krajów stosujących szkodliwą konkurencję podatkową.

Już kilka lat temu OECD opublikowała listę krajów, które nie uczestniczą w między państwowej wymianie informacji w sprawach podatkowych lub uczestniczą w niej w niewielkim zakresie (tzw. czarna i szara lista). Groźba sankcji oraz względy reputacji na arenie międzynarodowej skłoniły większość państw znajdujących się na szarych i czarnych listach OECD do zawierania dwustronnych umów międzynarodowych o wymianie informacji podatkowych (*Tax Information Exchange Agreements*, TIEA).

Zgodnie z umowami międzynarodowymi typu TIEA wymianie podlegają nie tylko informacje podatkowe, ale również m.in. informacje na temat struktury własnościowej podmiotów. Szeroki jest również zakres podatków, których dotyczy wymiana informacji. Państwa określane mianem rajów podatkowych zgodziły się przekazywać informacje nie tylko o swoich rezydentach, ale o wszystkich

podmiotach znajdujących się w ich właściwości terytorialnej, w tym także pozyskiwać informacje posiadane przez te podmioty. Wymianą mają być objęte także informacje bankowe oraz informacje znajdujące się w posiadaniu sektora usług administracyjnych. W największym stopniu na współpracę w zakresie wymiany informacji podatkowych zdecydowały się państwa (terytoria) będące byłymi koloniami brytyjskimi, w tym Jersey, Wyspa Man, Brytyjskie Wyspy Dziewicze, Kajmany, Bahamy, Bermudy, Guernsey.

Polska zawarła 15 umów w sprawie wymiany informacji podatkowych (TIEA). Obowiązują już umowy z Andorą, Bermudami, Brytyjskimi Wyspami Dziewieczymi, Gibraltarem, Guernsey, Jersey, Kajmanami, San Marino, Wspólnotą Bahamów i Wyspą Man. Na wejście w życie oczekują umowy z Belize, Grenadą, Liberią i Dominiką (źródło: [serwis internetowy Ministerstwa Finansów](#)).

W zależności od regulacji konkretnej TIEA wymiana informacji następuje na wniosek (takie postanowienia znajdują się w większości umów zawartych przez Polskę), ale na podstawie niektórych TIEA wymiana może odbywać się także automatycznie lub spontanicznie.

Co do zasady, zgodnie z umowami TIEA, strona proszona o pomoc nie jest zobowiązana do udzielenia informacji, które nie znajdują się w posiadaniu jej organów ani w posiadaniu osób pozostających w ich właściwości miejscowej lub nie są możliwe do uzyskania przez te osoby.

Zazwyczaj postanowienia umów TIEA pozwalają państwu odmówić udzielenia informacji podlegających ochronie prawnej lub informacji ujawniających jakąkolwiek tajemnicę handlową, gospodarczą, przemysłową lub zawodową.

Państwo prośzone o pomoc może także odmówić pomocy, m.in. w wypadku, jeśli strona wnioskująca nie wykorzystwała na swoim terytorium wszelkich dostępnych środków w celu uzyskania informacji, z wyjątkiem przypadku, w którym zastosowanie tych środków pociągałoby za sobą niewspółmierne trudności lub ujawnienie żądanej informacji byłoby sprzeczne z porządkiem publicznym.

Umowy TIEA zawierają także postanowienia, które zwalniają państwa z obowiązku udzielenia informacji ujawniających poufne informacje w relacjach między klientem oraz adwokatem, radcą prawnym i pełnomocnikiem, jeśli zostały pozyskane w związku ze świadczeniem porady prawnej lub w celu użycia w istniejącym lub rozważanym postępowaniu.

W konsekwencji z polskiej listy krajów i terytoriów stosujących szkodliwą konkurencję podatkową wprowadzonej rozporządzeniem Ministra Finansów z dnia 23 kwietnia 2015 r. w zakresie podatku dochodowego od osób fizycznych oraz analogicznym rozporządzeniem w zakresie podatku dochodowego od osób prawnych usunięto Belize, Bermudy, Gibraltar, Kajmany, Montserrat, Turks i Caicos. Na liście rajów nie znajduje się już również wyspa Jersey. Dnia 28 października 2015 r. Unia Europejska zawarła z Liechtensteinem porozumienie w sprawie wymiany informacji o rachunkach finansowych, która ma zacząć obowiązywać od 1 stycznia 2017 r., w zakresie danych od początku 2016 r. Oznacza to, że z listy rajów podatkowych w Polsce zapewne zniknie wkrótce także Liechtenstein.

Automatyczna wymiana informacji o dochodach z pracy, wynagrodzeniach dyrektorów oraz dochodach z rent i emerytur

Aldona Leszczyńska-Mikulska

Państwa członkowskie Unii Europejskiej, w ślad za innymi państwami na świecie, intensyfikują prace nad poszerzeniem zakresu automatycznej wymiany informacji podatkowych, którą uznaje się za najefektywniejszą formę zwalczania zjawiska unikania opodatkowania.

Przepisami dyrektywy Rady 2011/16/UE w zakresie automatycznej wymiany informacji (zmienionej w 2014 i 2015 roku) Polska została zobligowana do implementacji przepisów, które są podstawą prawną do automatycznej wymiany między państwami członkowskimi Unii Europejskiej nie tylko informacji o typowych dochodach osób fizycznych gromadzonych na rachunkach bankowych (jak odsetki), lecz także w zakresie innych kategorii tzw. niefinansowych dochodów osób fizycznych.

Zgodnie z dyrektywą automatyczna wymiana informacji pomiędzy państwami członkowskimi obejmuje również:

- dochody z pracy (*income from employment*),
- wynagrodzenia dyrektorów (*director's fees*),
- polisy na życie, w zakresie nieobjętym innymi przepisami (*life insurance product*),
- dochody z rent i emerytur (*pensions*) oraz
- prawo własności nieruchomości i dochody z nieruchomości (*ownership of and income from immovable property*).

Ponieważ Polska nie zdążyła dokonać wymaganej transpozycji zapisów dyrektywy w odniesieniu do automatycznej wymiany infor-

macji z dniem 1 stycznia 2015 r., rok 2016 będzie w Polsce pierwszym okresem, za który Ministerstwo Finansów wymieni się z odpowiednimi organami podatkowymi innych państw członkowskich Unii Europejskiej informacjami o trzech z pięciu wskazanych w dyrektywie kategoriach informacji o osobach fizycznych. Bez względu jednak na to opóźnienie wymianą zostaną objęte dane począwszy od 1 stycznia 2014 r.

Zgodnie z brzmieniem art. 305ja Ordynacji podatkowej, który jest bezpośrednią podstawą prawną automatycznej wymiany informacji w tym zakresie, Minister Finansów udzieli z urzędu organom podatkowym innego państwa członkowskiego Unii Europejskiej dostępnych informacji o dochodach osiągniętych przez osobę fizyczną mającą miejsce zamieszkania na terytorium tego państwa członkowskiego informacji, m.in. o dochodach ze:

- stosunku pracy,
- działalności wykonywanej osobiście, o której mowa w art. 13 pkt 7 i 9 ustawy o podatku dochodowym od osób fizycznych, tj. przychodach otrzymywanych przez osoby, niezależnie od sposobu ich

powoływania, należące do składu zarządów, rad nadzorczych, przychodach uzyskanych na podstawie umów o zarządzanie przedsiębiorstwem, kontraktów menedżerskich lub umów o podobnym charakterze,

- emerytur lub rent.

Warto zwrócić uwagę, że wymianie będą podlegały tylko te informacje, które zostały wykazane w deklaracjach składanych przez płatników podatku dochodowego od osób fizycznych (informacje będą pobierane np. z formularzy PIT 11, PIT 40, IFT-1) Oznacza to, że poza zakresem automatycznej wymiany informacji będą dane wynikające wyłącznie z deklaracji podatkowych składanych przez osobę fizyczną bez pośrednictwa płatnika.

Ponadto, co istotne, przepisy Ordynacji podatkowej nie przewidują na ten moment automatycznej wymiany informacji w zakresie dotyczącym polis na życie oraz prawa własności nieruchomości i dochodów z nieruchomości. Takie informacje nie będą na ten moment przekazywane przez Polskę innym krajom członkowskim UE, choć najprawdopodobniej w najbliższym czasie Polska włączy się w automatyczną wymianę informacji także w tym obszarze. Niemniej, biorąc pod uwagę, że ustawodawstwa wewnętrzne innych państw członkowskich UE przewidują wymianę informacji dotyczących nieruchomości oraz produktów ubezpieczeniowych, może się zdarzyć, że Ministerstwo Finansów jednak otrzyma od innych państw członkowskich informacje na temat polskich rezydentów, którzy są właścicielami nieruchomości położonych za granicą, uzyskują przychody z nieruchomości w innych państwach lub otrzymali wypłaty z zagranicznych ubezpieczeń na życie.

Istotą automatycznej wymiany informacji jest to, że informacje o dochodach podatników między krajami UE będą przekazywane między państwami członkowskimi bez jakiegokolwiek wezwania ze strony organów podatkowych lub jakiegokolwiek innego wniosku. Informacje wynikające z dochodów uzyskanych w jednym kraju UE przez podatnika, rezydenta innego kraju UE, będą z urzędu przesyłane do władz podatkowych kraju rezydencji podatnika.

W praktyce powyższe zmiany oznaczają, że podatnicy będący polskimi rezydentami podatkowymi, którzy nie wykazali zgodnie z obowiązującymi przepisami w zeznaniu podatkowym w Polsce swoich przychodów z innych państw UE (z wyjątkiem Austrii, dla której przewidziano inny termin wdrożenia ww. dyrektywy), powinni liczyć się z koniecznością korekty zeznań podatkowych, zapłaty odsetek za zwłokę oraz możliwą odpowiedzialnością karną skarbową.

Dyrektywa 2014/107/UE zmieniająca dyrektywę 2011/16/UE przewiduje dalsze poszerzenie automatycznej wymiany informacji od 1 stycznia 2017 r. w celu zwiększenia przepływu danych na temat dochodów uzyskiwanych przez osoby fizyczne. Dalsze wdrożenie przez Polskę przepisów m.in. dyrektywy 2014/107/UE ma nastąpić na mocy ustawy o wymianie informacji z innymi państwami. Nowy rządowy projekt ustawy o wymianie informacji podatkowych z innymi państwami (nie tylko Unii Europejskiej) z 19 maja 2016 r. został opublikowany kilkanaście dni temu. Nowa ustawa wdroży np. standard automatycznej wymiany informacji w sprawach podatkowych oraz umożliwi automatyczną wymianę informacji dotyczących interpretacji indywidualnych, które mają znaczenie transgraniczne, oraz porozumień w sprawie ustalania cen transakcyjnych.

Jak wskazują projektodawcy, nowa ustawa pozwoli także organom podatkowym i organom kontroli skarbowej pozyskiwać odpowiednio zagregowane informacje, mogące służyć później do analizy zjawiska zaniżania podstawy opodatkowania oraz „przerzucania”

dochodów do krajów, w których obowiązuje niższe opodatkowanie. Nowa ustawa ma wejść w życie 1 września 2016 r.

Autorzy

Aldona Leszczyńska-Mikulska jest radcą prawnym i doradcą podatkowym w praktyce podatkowej. Odpowiada za doradztwo dla klientów indywidualnych i inwestorów prywatnych. Zajmuje się bieżącym doradztwem podatkowym obejmującym podatki dochodowe, podatki transakcyjne i międzynarodowe prawo podatkowe, w tym związane z zarządzaniem aktywami, ich zbywaniem, dokonywaniem inwestycji oraz restrukturyzacją inwestycji i majątku. Doradza także w sprawach prawnych związanych z rozporządzaniem majątkiem na wypadek śmierci (m.in. planowanie spadkowe i zagadnienia prawne związane z planowaniem zmiany pokoleniowej w firmach rodzinnych) oraz w sprawach majątkowych małżeńskich (m.in. projekty umów między małżonkami). Reprezentuje klientów w postępowaniach sądowych w kwestiach podatkowych oraz w postępowaniach podatkowych przed organami administracji państwowej.

E-mail: aldona.leszczyńska-mikulska@wardynski.com.pl

Tomasz Krzywański jest aplikantem adwokackim w praktyce podatkowej oraz w praktyce doradztwa dla klientów indywidualnych. Zajmuje się kwestiami optymalizacji podatkowej i planowaniem majątkowym. Obsługuje klientów w sprawach związanych z sukcesją i spadkobranie w aspekcie krajowym i międzynarodowym. Prowadzi bieżącą obsługę prawną i podatkową klientów indywidualnych związaną z ochroną, zarządzaniem i inwestowaniem ich majątku. Doradzał m.in. przy projektach struktur majątkowych z wykorzystaniem zagranicznych fundacji prywatnych i konstrukcji powierniczych, a także przy restrukturyzacji firm rodzinnych. Świadczy również pomoc prawną w małżeńskich sporach sądowych i w zakresie konfliktów pomiędzy spadkobiercami. Pomaga klientom w procedurze potwierdzania, uznania i nadawania polskiego obywatelstwa.

E-mail: tomasz.krzywanski@wardynski.com.pl

Wojciech Marszałkowski jest aplikantem adwokackim w praktyce prawa pomocy publicznej i praktyce podatkowej. Doradza przedsiębiorcom korzystającym ze wsparcia pochodzącego ze środków publicznych przyznawanych w ramach programów pomocowych oraz pomocy indywidualnej, w tym podmiotom prowadzącym działalność w sektorze B+R+I oraz w przemyśle produkcyjnym. Opiniuje także projekty transakcji i przedsięwzięć pod kątem ryzyka związanego z występowaniem pomocy publicznej. Reprezentuje klientów w sprawach z zakresu prawa karnego i skarbowego. Doradza w postępowaniach podatkowych, w szczególności w zakresie karuzel podatkowych oraz odpowiedzialności członków zarządu za zobowiązania publicznoprawne.

E-mail: wojciech.marszalkowski@wardynski.com.pl

Tomasz Piejak jest członkiem praktyki doradztwa dla klientów indywidualnych. Studiuje na Wydziale Prawa i Administracji Uniwersytetu Warszawskiego. Ukończył studia europejskie w Centrum Europejskim Uniwersytetu Warszawskiego oraz Szkołę Prawa Włoskiego i Europejskiego współorganizowaną przez Wydział Prawa Uniwersytetu w Katanii. Studiował także na Uniwersytecie La Sapienza w Rzymie w ramach programu LLP Erasmus.

E-mail: tomasz.piejak@wardynski.com.pl

Praktyka doradztwa dla klientów indywidualnych

Dzięki wiedzy i doświadczeniu w zakresie polskiego i międzynarodowego prawa podatkowego, międzynarodowego prawa prywatnego oraz prawa rodzinnego i spadkowego od lat dostarczamy klientom efektywne rozwiązania związane z zarządzaniem majątkiem prywatnym i rodzinnym, inwestycjami oraz planowaniem majątkowym, a także sukcesją przedsiębiorstwa.

Świadczymy usługi wieloaspektowego doradztwa prawnego oraz podatkowego dla osób fizycznych w zakresie ich majątkowej sytuacji osobistej i rodzinnej.

Nasze doświadczenie obejmuje:

- doradztwo podatkowe i prawne w zakresie międzynarodowego planowania majątkowego (w tym optymalizacja podatkowa);
- planowanie majątkowe i spadkowe (umowy na wypadek śmierci, fundacje rodzinne, trusty itp.);
- doradztwo prawne dotyczące sukcesji majątku prywatnego i biznesu (prawo rodzinne, prawo spadkowe, prawo korporacyjne);
- doradztwo podatkowe i prawne dotyczące finansowania inwestycji, w tym w nieruchomości i dobra luksusowe;
- doradztwo prawne dotyczące dzieł sztuki;

- relokację osób i majątku w związku ze zmianą miejsca zamieszkania lub obywatelstwa;
- doradztwo prawne dotyczące obywatelstwa polskiego, w tym nadawania, uznawania i zrzekania się obywatelstwa;
- doradztwo w zakresie programów nabywania akcji / opcji lub innych systemów motywacyjnych;
- doradztwo w zakresie obowiązków sprawozdawczych dotyczących majątku.

Naszym klientom proponujemy rozwiązania bezpieczne, uwzględniając zmiany zachodzące w europejskiej oraz światowej praktyce doradztwa. Zapewniamy najwyższy stopień dyskrecji i poufności oraz anonimowości klienta w ramach struktury kancelarii. Tworząc indywidualne rozwiązania dla klientów, korzystamy ze wsparcia zaprzyjaźnionych renomowanych firm prawniczych oraz firm z sektora bankowości prywatnej w kraju i za granicą. Ścisłe współpracujemy z doradcami klienta w zarządzaniu majątkiem. Szczególną wagę przywiązujemy jednak do tego, aby nasze doradztwo było kompleksowe oraz aby budowało relację z klientem i strategię doradztwa na lata.

O kancelarii

Kancelaria Wardyński i Wspólnicy została założona w 1988 roku. Czerpiemy z najlepszych tradycji kancelarii adwokackich w Polsce. Skupiamy się na biznesowych potrzebach naszych klientów, pomagając im znaleźć skuteczne i praktyczne rozwiązanie najtrudniejszych problemów prawnych.

Firma jest szczególnie ceniona przez klientów i konkurencję za swoje usługi w dziedzinie sporów, transakcji, własności intelektualnej, nieruchomości i reprivatyzacji.

Obecnie w firmie jest ponad 100 prawników świadczących obsługę prawną w języku polskim, angielskim, francuskim, niemieckim, hiszpańskim, rosyjskim, czeskim i koreańskim. Nasze biura znajdują się w Warszawie, Krakowie, Poznaniu i Wrocławiu.

Klientom doradzamy w następujących dziedzinach: bankowość i finansowanie projektów, *compliance*, dochodzenie trudnych wierzytelności, doradztwo dla klientów indywidualnych, fuzje i przejęcia, infrastruktura, instytucje finansowe, kontrakty w obrocie profesjonalnym, *life science*, nieruchomości i inwe-

stycje budowlane, nowe technologie, obsługa klientów z sektora rolnictwa, obsługa korporacyjna, ochrona danych osobowych, ochrona zdrowia, outsourcing, podatki, pomoc publiczna, postępowania sądowe i arbitrażowe, prawo energetyczne, prawo europejskie, prawo karne, prawo konkurencji, prawo lotnicze, prawo ochrony środowiska, prawo pracy, prawo sportowe, prawo upadłościowe, *private equity*, reprivatyzacja, restrukturyzacja, rynki kapitałowe, sprzedaż detaliczna i sieci sprzedaży, transport, ubezpieczenia, usługi płatnicze, własność intelektualna, zamówienia publiczne i partnerstwo publiczno-privatne.

Dzielimy się wiedzą i doświadczeniem za pośrednictwem portalu dla prawników i przedsiębiorców (www.codozasady.pl), firmowego Rocznika, a także publikacji z serii „Prawo w praktyce”. Jesteśmy też wydawcą pierwszej polskojęzycznej aplikacji o tematyce prawnej na urządzenia mobilne (Wardyński+). Aplikację można pobrać nieodpłatnie w App Store i Google Play.

www.wardynski.com.pl

www.codozasady.pl

Wardyński+

Wardyński i Wspólnicy
Al. Ujazdowskie 10
00-478 Warszawa

Tel.: 22 437 82 00, 22 537 82 00
Faks: 22 437 82 01, 22 537 82 01

E-mail: warsaw@wardynski.com.pl ●